

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

ALGINET

LA RIBERA ALTA

AJUNTAMENT
D'ALGINET

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Tecnicolingüístics

RECULL I TEXT
Josep-Lluís Lozano i Lerma
Salvador Canet i Gómez

DISSENY
Vicent Almar

MAQUETACIÓ I GRAFISME
Guillermo Tomás Lull

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica i Toponímia
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
Alginet, 83

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 96 387 40 23
Adreça electrònica: avl@gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Alginet

ISBN: 84-482-4335-8
Depòsit legal: V-2258-2006
Impressió: Gràfiques Vimar, SL

www.avl.gva.es

ALGINET

És un municipi ubicat al nord-est de la comarca de la Ribera Alta, que té 12.820 habitants. El seu nucli de població d'origen està a 24 quilòmetres de València, i a 15 d'Alzira. El terme, encabít aproximadament entre la serra Falaguera, a l'oest, i l'autopista A-7, a l'est, abasta una extensió de 22,09 km²; confronta amb Alfarb, Benifaió, Sollana, Almussafes (només en un vèrtex), Algemesí, Guadassuar i Carlet, i té una altitud mitjana de 31 m sobre el nivell del mar, amb un punt màxim, el Cabeçut, de 181,3 m.

Es poden distingir tres zones ben singularitzades en el terme: la de regadiu, la més extensa, que forma part de la plana al·luvial del Xúquer, amb una extensió de 1.847 ha; la de secà, a hores d'ara quasi inexistent, situada en els faldars de la mateixa serra Falaguera, també coneguda com a serra d'Alèdua, que pertany als últims contraforts de la serralada Ibèrica, amb 63 ha de terreny forestal, i una tercera, de 444 ha, que correspon a altres superfícies: sequers, barrancs, polígons industrials i zones urbanes. La població es repartix entre el poble pròpiament dit, la Muntanyeta i la Mocarra i, sobretot, les urbanitzacions de San Patricio, Los Lagos i Bellavista, que ocupen bona part del terreny muntanyenc.

Geològicament, el terme d'Alginet forma part de la porció meridional de la plana quaternària del golf de València, composta en gran part per glacis d'acumulació, amb nivells d'argiles, cudols i crostes discontinúes del plistocé superior i, en menor extensió, de llims de vessaments de glacis de l'holocé. Altrament, i pel que fa a la serra Falaguera, els materials són del terciari i del cretaci.

Creuen el terme set barrancs, cinc dels quals naixen a la serra Falaguera i recullen les aigües del vessant de llevant, mentres que el barranc de l'Aigua les recull del vessant de ponent. Els seus camps són regats per la séquia d'Alèdua, amb aigües provinents del riu Magre, afluent del Xúquer, per la séquia Real i pel canal Xúquer-Túria, a més de per nombrosos motors d'extracció d'aigua del subsòl.

Alginet està ubicat a uns vint quilòmetres de distància de l'antic *Mare Nostrum*. El clima és mediterrani, és a dir, d'hiverns suaus i estius calorosos, amb temperatures que oscil·len entre els dos graus centígrads de mínima i els 35, de màxima. Les pluges més abundants solen tindre lloc durant la tardor, al final de setembre i durant els mesos d'octubre i de novembre; alguns anys, les precipitacions són torrencials i provoquen inundacions en el poble i en les parts més baixes del terme. Sol ploure també durant la primavera, a l'abril, encara que estes pluges no solen ser tan intenses.

Respecte de les comunicacions, cal fer esment que, segons els estudiosos, en temps de l'Imperi Romà, la Via Augusta travessava el terme per la part est —més o menys seguiria el traçat del que actualment es coneix com a camí de Benifaió a Algemesí. D'altra banda, des de l'any 1769, en què es va construir el camí de València a Madrid per Albacete, conegut aleshores per camí Nou, actual N-340, i fins al 5 de març de 1982, en què es va inaugurar la circumval·lació, la carretera creuava el poble de punta a punta, fet que va condicionar, fins aleshores, la configuració allargassada del nucli urbà. A més, el poble també està comunicat pel ferrocarril de via estreta, conegut com el *trenet*, i fins als anys 60 també ho va estar pel ferrocarril de la Renfe amb dos baixadors: el de la Mocarra Fonda i el del Pla de Luengo.

El topònim *Alginet* prové de l'ètim àrab *aljannát*, plural d'*aljanna*, que vol dir 'hort' i té el seu origen en una alqueria musulmana, documentada per primera vegada en el *Llibre del Repartiment*, de la qual féu donació el rei Jaume I, després de la conquesta de València, a Bernat Guillem de Montsó, un dels nobles que formaven part de l'exèrcit cristià conqueridor. Després, la propietat va passar per diverses mans al llarg de la seua història. Cal citar el llinatge noble dels Cavanilles, perquè construïren en el segle XVI el castell, que també fou hospital militar durant la Guerra del Francès, el qual fou venut al consistori pe l'últim senyor, el marquès de Monistrol, i va ser habilitat com a Casa de la Vila o Ajuntament l'any 1876.

Tradicionalment, Alginet ha sigut un poble amb una economia fonamentada en l'agricultura, que fins a la primera mitat del segle XX es dedicava a l'arròs, el cacau, el moniato, la dacsca i les hortalisses, com també a la vinya i altres productes de secà, i que a partir dels anys seixanta es va especialitzar en la tomaca, la maduixa i la taronja, i actualment també en la bresquilla i el caqui, que en gran part comercialitza i exporta als mercats d'Espanya i Europa la cooperativa agrícola. En l'actualitat també hi ha empreses de servei, de construcció, de transport per carretera i un cert tramtat industrial amb fàbriques mitjanes de productes tèxtils, mobles, pintures, carrosseria i maquinària agrícola.

ELEMENTS FÍSICS I ALTRES LLOCS D'INTERÉS

Orografia

Clot de Batistot
el Cabeçut
l'Alteró

la Muntanyeta
Serra Falaguera (o d'Alèdua)

Hidrografia natural

Barranc de l'Aigua
Barranc de l'Amàlia
Barranc de la Font del Senyor
Barranc de la Forca

Barranc de Malla
Barranc dels Algadins
Barranca de la Belenguera

Hidrografia artificial

Canal Xúquer-Túria
Depòsit d'aigua
el Cano
el Motoret
el Portó
Motor de Bonilla
Motor de Cholvi
Motor de Garulo
Motor de la Vall d'Hebron

Motor de Palau
Motor del Xurro
Pou de Lluna
Rec de Catalina
Séquia de la Comtessa
Séquia de la Mocarra
Séquia de la Vintena
Séquia del Barranc
Séquia Real del Xúquer

Partides i paratges

Besares
el Barranc
el Barranc de Malla
el Barranquet
el Cementeri
el Censal
el Corral de Lita
el Corralot
el Coto Nou

el Depòsit
el Fondó
el Molí d'Enmig
el Molí Nou
el Muntó de la Terra Roja
el Paler
el Pla de Luengo
el Pla dels Catalans
el Portell

PRESENCIA HUMANA

Poblament

Alginet
Casa d'Ins
Casa de Bou
Casa de Cirera
Casa de la Col·legiala
Casa de Perellona
Casa de Quiles
Casa del Lleonet
Casa del Notari
Casa del Xocolater
Caseta Carmen
Caseta Conilla
Caseta d'Informació
Caseta de Bibià
Caseta de Boluda
Caseta de Calatayud
Caseta de Camilo
Caseta de Claudio
Caseta de Falcó
Caseta de l'Àguedo
Caseta de Machí
Caseta de Manta
Caseta de Minguet
Caseta de Monleon
Caseta de Monot
Caseta de Peris
Caseta de Quiqueretes
Caseta de Rosegó
Caseta de Xalolo
Caseta del Carter
Caseta dels Perequils
Casetes de Camilo
Casetes de Marchena
Casetes de Romera
Corral de Camilo
Corral de Romera
el Calvari
el Corralot
el Molí de Baix
el Molinet
el Poble Nou
el Vaporet
els Pisos Tranquils
Hort de Barrera
Hort de Bonet
Hort de Burgà
Hort de Corrons
Hort de Damià (o de
Carabanchel)
Hort de Galindo (o de
Salvoret de Nàsio)
Hort de Huete
Hort de la Creu
Hort de la Paret
Hort de López
Hort de Morote
Hort de Pega-amb-vara
Hort de Salines
Hort de Sedó
Hort de Talens
Hort de Verga
Hort del Cubà
Hort del Francés
Hort del Llençó
Hort del Militar
Hort del Negre
Hort del Notari
Hort del Peregrinet
Hort del Pobil
Hort del Vegetal
la Barraca
la Canyada

la Mocarra
la Muntanyeta
les Cases Barates
Molí dels Algadins
Torre Luengo

Urb. Bellavista
Urb. Los Lagos
Urb. San Patricio
Venta del Magre
Venta del Quincaller

Vies de comunicació

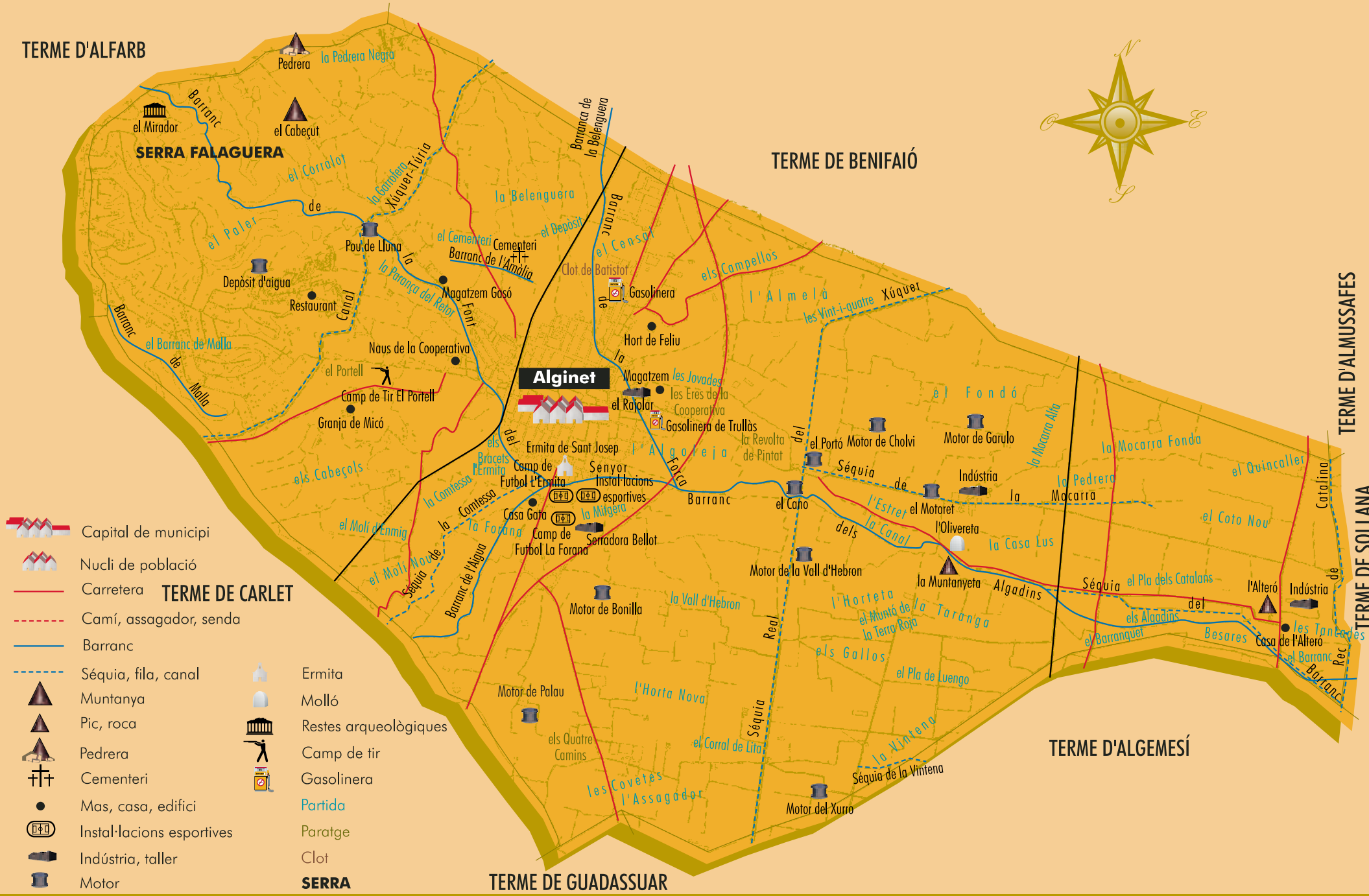
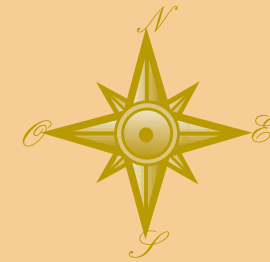
Camí d'Alfarb
Camí d'Alzira
Camí d'Ausiàs March
Camí de Benifaió
Camí de Benifaió a Algemesí
Camí de l'Almaguer
Camí de l'Apeadero
Camí de l'Assagador
Camí de l'Horteta
Camí de la Casa del Governador
Camí de la Parança
Camí de la Posteta
Camí de la Vall d'Hebron
Camí de les Jovades
Camí de les Mallades
Camí de les Pedreres
Camí de Los Lagos

Camí de Palau
Camí de San Patricio
Camí de Trullàs
Camí del Carril
Camí del Cubà
Camí del Depòsit
Camí del Fondó
Camí del Molí d'Enmig
Camí del Molí Nou
Camí dels Gallos
Camí Vell de Benifaió
Camí Vell de Carlet
Carretera de Baix
Ferrocarril València-Cartagena
FGV
Pont de Tarango

Elements físics i altres llocs d'interés

TERME D'ALFARB

TERME DE BENIFAÍÓ

- Capital de municipi
 - Nucli de població
 - Carretera
 - Camí, assagador, senda
 - Barranc
 - Séquia, fila, canal
 - Muntanya
 - Pic, roca
 - Pedrera
 - Cementeri
 - Mas, casa, edifici
 - Instal·lacions esportives
 - Indústria, taller
 - Motor
-
- Ermita
 - Molló
 - Restes arqueològiques
 - Camp de tir
 - Gasolinera
 - Partida
 - Paratge
 - Clot
- SERRA**

TERME DE CARLET

TERME DE GUADASSUAR

TERME D'ALMUSSAFES

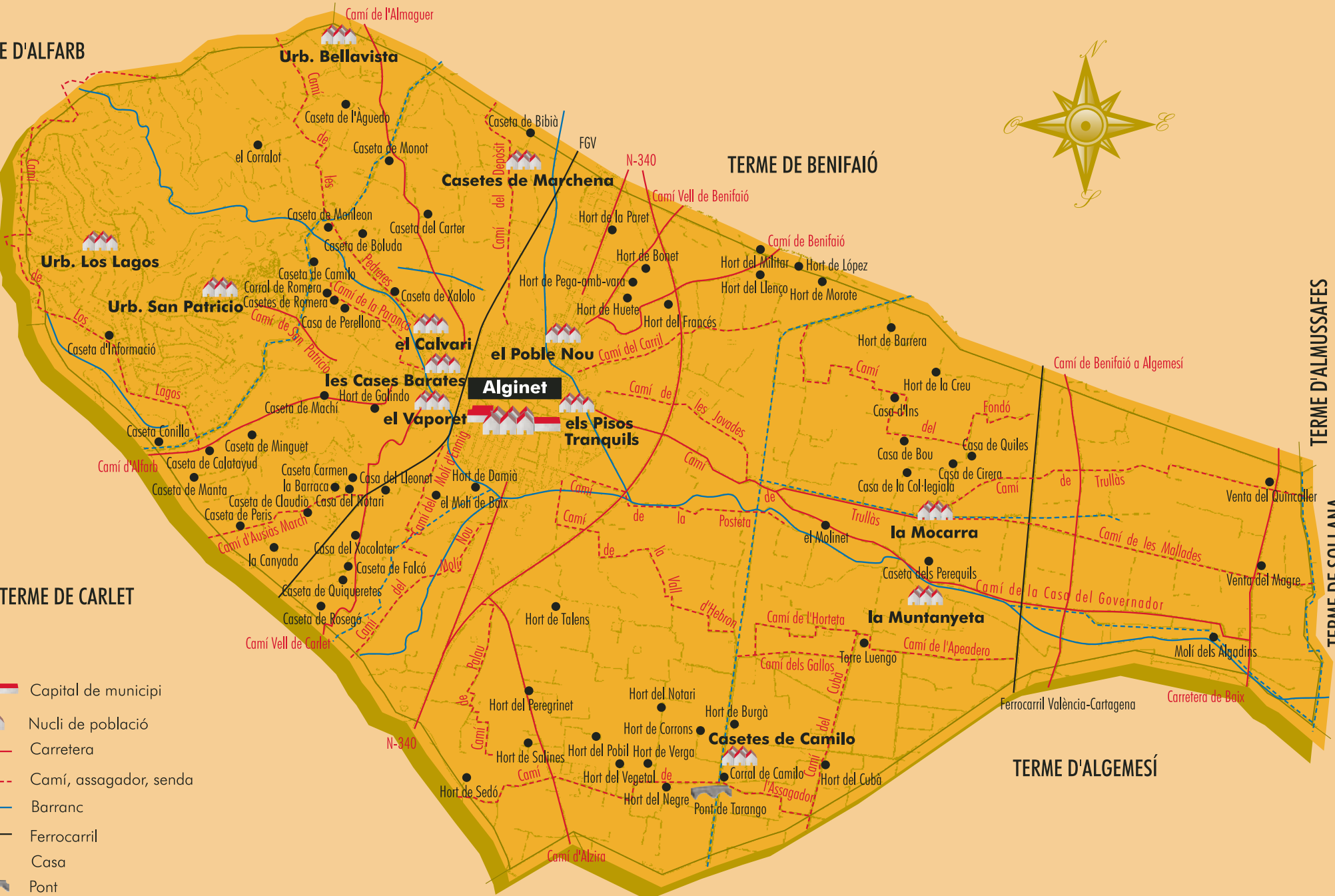
TERME DE SOLLANA

TERME D'ALGEMESÍ

Alginet

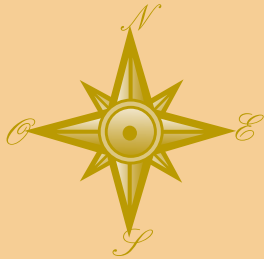
Presència humana

TERME D'ALFARB

Urb. Bellavista

TERME DE BENIFAIÓ

Urb. Los Lagos

Urb. San Patricio

Casetes de Marchena

Alginet

la Mocarra

TERME DE CARLET

TERME D'ALMUSSAFES

TERME DE SOLLANA

TERME DE GUADASSUAR

TERME D'ALGEMESÍ

- Capital de municipi
- Nucli de població
- Carretera
- Camí, assagador, senda
- Barranc
- Ferrocarril
- Casa
- Pont